

KARDINALOVA HOMILIJA PRIGODOM
279. ZAVJETNOG HODOČAŠĆA VJERNIKA GRADA ZAGREBA
I HODOČAŠĆA MLADIH ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE
MAJCI BOŽJOJ BISTRICHOJ

(Marija Bistrica, 12. rujna 2010.)

Liturgijska čitanja: Izl 32,7-11.13-14; 1 Tim 1,12-17; Lk 15,1-32

Draga subraćo biskupi i svećenici,
dragi zagrebački hodočasnici, dragi mladi,
braćo i sestre u Kristu!

1. »I ražali se Gospodin pa ne učini zlo kojim se bijaše zaprijetio svome narodu« – riječi su današnjega čitanja iz Knjige Postanka koje otkrivaju kakav je naš Bog, od samih početka, od prvih čovjekovih lutanja u Božjoj blizini. Narod »tvrde šije«, narod je koji zaboravlja što mu je Bog darovao, što je za njega učinio i na što ga poziva.

Zlatno tele je neistina koja udaljuje od Boga; neistina koja zasljepljuje pred tuđim i obescjenjuje vlastito; neistina koja čovjeka odvodi u zaborav. Izabrani je narod u progonstvu znao da je sreća izvan progonstva. No, put i trpljenja kojima je prošao oslabili su sjećanja na progonstvo, a smanjila se i privlačnost doma, obećane zemlje prema kojoj se uputio. Našao se između dva iskustva i prihvatio privid sigurnosti i sjaj zlatnog teleta.

Zlatno je tele slika ljudske zablude da čovjek sam može doći do vječne i potpune sreće; slika pokušaja da se svijet do kraja protumači iz njega samoga, ne prihvaćajući Božju prisutnost i ograničenost stvorenoga. Zlatno je tele zagledanost čovjeka u sebe samoga; način življenja koji život promatra isključivo sa svoga motrišta.

2. Na taj se govor nadovezuju Isusove prispodobe u kojima se sve promatra s Božjega motrišta, a Božji je pogled uvijek pogled ljubavi. On se ne zaustavlja na opisivanju i osudi grijeha, nego na vraćanju grješnika u slobodu i radost.

Zbog toga pastir ne prestaje tražiti izgubljenu ovcu, ustrajan je i ne umara se. Znakovito je da stado ne ostavlja u ovčinjaku, nego u pustinji, čime se naglašava njegov nemir zbog izgubljene ovce i žurnost koja pokazuje da mu je izgubljena ovca važnija od svih ostalih. Rekli bismo da je takvo ponašanje nevjerojatno u stvarnim životnim okolnostima, ali u prispodobi nas ono vodi do dubljega značenja. Zvuči poput preuveličavanja, ako se kaže da je nekome više stalo do jednoga nego do ostalih devedeset i devet. Ali upravo to je Radosna vijest! Prispodoba se izdiže nad uobičajeno i govori o Bogu, čije ponašanje nije tek ponašanje nekoga pastira koji voli svoje stado, nego ponašanje oca.

Obraćanje u današnjemu Evanđelju nije opisano spomenom onoga što grješnik treba učiniti, nego opisom onoga što Bog čini, da bi pronašao grješnika. Ta ljepota ostavlja bez daha.

3. No, Evanđelje pobuđuje i važna pitanja, potaknuta ponašanjem starijega sina. Kao da je pred starijim sinom pogažena pravednost, dokinuta vrijednost zasluge, izbrisana naknada za vjernost. Izgleda kao da su toliki njegovi naponi bačeni u vjetar.

Isusovo svjetlo tu mijenja očitost. Ako netko poštenje i ustrajnost smatra trpljenjem; ako vjernost nije izabrana i ne unosi radost, ne treba nas čuditi nezadovoljstvo. Ako zajedništvo, kršćanski stav poniznosti i služenja, zauzetost za drugoga i nesebičnost nisu dragovoljno prihvaćen način življenja, rađa se prigovaranje, predbacivanje i sukobi.

Isusove prispodobe pred nas stavljaju vrijednost onoga životnoga prostora koji je trajno pred nama i kojemu pripadamo; u koji se mlađi sin vratio nakon iskustva lutanja, promašenosti i izgubljenosti. Udaljenost je u mlađemu sinu stvorila razočaranje. Uvidio je da se negdje daleko od svoga doma ne može doživjeti ispunjenje sna. Vrativši se, mlađi je sin ponovno našao sebe unutar poznatoga.

4. Braćo i sestre, dragi mladi, kada Bog poziva na obraćenje i povratak, On ne postavlja zamku, niti želi oduzeti ljepotu življenja. No, upravo se, dragi mladi vjernici, takav dojam želi stvoriti naglašavanjem jednoličnosti svakidašnjice, težine poznatih okvira i prostora, tereta poznatih ljudi koji nas okružuju.

Svjedoci smo da se i kršćanstvo u našoj javnosti nerijetko želi predstaviti kao zaprjeka za iskustvo radosti. Zbog toga se, osobito mladima, nude neki drugi prostori neistraženoga, navodno otkrivanje 'dalekih obzora duha', kao i način života u kojem nisu važne životne odluke.

Ovdje, pred likom Majke Božje Bistričke, odjekuje pjevana molitva: »Povrati, mila Majčice, izgubljene sve!« Taj je stih nadahnut osobito današnjim Evanđeljem. Koliko li je samo ljudi koji su ovdje ponovno pronašli sebe, vratili se u Božji zagrljaj koji prihvaća čovjeka.

Znamo da život – naročito u mladosti – ponekad odvede ljude na razne putove, na početku privlačne i obećavajuće. Ipak, prečesto s posljedicama bolnih i dubokih razočaranja. U ovome svetištu ispovjedaonice svjedoče o ljudima koji su u radosti povratka našli Božju blizinu.

Toliki očevi i majke sa suzama govore o djeci koja su se udaljila od njih, od obitelji, od Crkve i od Boga. Razdire ih bol zbog njihova lutanja; čeznu vidjeti korake prema domu ponovno pronađene ljepote i zagrljaja ljubavi. Takvi su, tražeći slobodu, zaboravili da nigdje nisu slobodniji, nego u ozračju onih koji ih vole; tražeći sreću, zanemarili su da nigdje ne će biti sretni ako prekinu zajedništvo doma i obitelji, blizinu domaćega.

5. Vidimo, braćo i sestre, da nam se iz dana u dan nudi odmak pogleda od stvarnog života. Znamo da smo pred kušnjom dojma da je stvarni život uvijek negdje dalje od onoga što živimo. Rado se pojačavaju umjetna svjetla, da ne bismo osjetili ono koje uistinu grije, daje život i pokazuje vrijednost onoga života koji živimo baš mi, a ne netko drugi. Zbog toga je ključ čitanja prispodobe u očevoj rečenici: »Ti si uvijek sa mnom i sve moje – tvoje je.«

Očeva je kuća bila tijesna za obojicu sinova. Mlađi se sin buni i prigovara, a stariji osjeća prisilu, podnošenje svakidašnjice bez radosti. Obojica čeznu za slobodom. Jedan tu čežnju potiskuje, a drugi ju pretvara u

gubitak dostojanstva. Tama koja je prekrila srce obojice, iznjedrila je sebičan zahtjev o zaslugama i podjelama, o traženju prava te nisu osjetili vrijednost onoga što su imali. Iz te su tame zakoračili svaki u svoju samoću, u nedostojnost, u rasipanje – ne toliko imanja, koliko svoje duše.

Prispodoba nam govori da okus gorčine i u jednome i u drugome može biti preobražen prepoznavanjem izgubljene ljepote očeve blizine.

6. Možda pomalo zbunjuje činjenica da pastir traži ovcu, žena traži svoju dražmu, ali otac ne odlazi tražiti sina. Ovca i novčić, ako ih nitko ne potraži, ne mogu pronaći put povratka. Dok ocu pred sinom, koji slobodno odluči napustiti dom, ne preostaje drugo doli ustrajati u ljubavi, čekati na pragu kuće i čuvati toplinu doma koja poziva. Bogu je žao zbog naših pogriješnih koraka. Ali Bog nam je podario slobodu i poštuje ju, iako je pogođen našim izborima koji nam oduzimaju radost.

Braćo i sestre, te prispodobe iznosi Isus, onaj koji je rekao da ne trebaju zdravi liječnika, nego bolesni. Skloni smo misliti na Boga koji od nas traži savršenost, strogo izvršavanje zapovijedi. Međutim, prispodobe mijenjaju naše predodžbe, ruše ograde naše pravednosti i umišljenosti te nam stavljaju pred oči navještaj da za Boga nema izgubljenih, ako čovjek prihvati njegovu ljubav. Naime, Bog ne želi biti Bog bez nas, jer je došao na svijet po Mariji, da bi bio Emanuel – Bog s nama.

Nadalje, u odnosu s Bogom ne postoji pravo zasluge. Prispodobe govore samo o tome da je izgubljeno ponovno nađeno. Možemo se prevariti, ako mislimo da prije odnosa s Bogom puno toga mora biti ispunjeno, jer inače ne bismo bili vrijedni njegove blizine. Tri prispodobe objavljuju da je na prvome mjestu Bog koji pristupa čovjeku. Stoga, dragi brate, draga sestro, dopusti da te Bog pronađe!

7. Dragi vjernici, vidimo da kršćanski navještaj Božje blizine mijenja odnose među ljudima, unosi drukčiji način razmišljanja i rada, odgovornosti i zauzetosti za bližnje. Kršćanski Bog nije Bog koji se može zamijeniti nekim drugim božanstvima u obličju predmeta, novca, ideologija... On je Bog koji dijeli zajedništvo s ljudima. Marijanska su svetišta predivna mjesta Božje blizine u svemu što živimo.

No, već se duže vrijeme na temelju raznih inicijativa, a u zadnje vrijeme i na prilično izravan način, osjeća kako u hrvatskome društvu postoje nastojanja da se u ime sekularnosti ograničuje prostor očitovanja kršćanske vjere u društvu. Štoviše, neki se smatraju pozvanima određivati u kojim bi prigodama Crkva trebala biti prisutna, a u kojima ne; što bi vjernici, kao članovi društva smjeli, a što ne na društvenome području. Stvaraju se umjetne podjele, kojima se u ime kvazidemokracije pokušava nametnuti svoje ideološke nazore.

Dobro je poznato što se podrazumijeva pod sekularnošću neke države i koji su oblici suodnosa Crkve i države. Upravo zbog toga treba jasno reći da ne postoji prostor u društvu prema kojemu vjernik može biti ravnodušan. A svatko tko bi sprječavao vjernika da svjedoči svoju vjeru, narušio bi njegovu slobodu i razarao temelje zdravoga društva.

Ako netko i želi prihvatiti neku ideologiju kao svoje zlatno tele, drugima ne smije priječiti da svjedoče Boga koji se protivi idolima zatvorenosti u zemaljsku zbilju. U kulturi, gospodarstvu, politici, sportu, vjernik je uvijek vjernik. I baš kao vjernik sudjeluje u životu Crkve, a po njoj i u društvu. Vjerujemo da su za nama vremena kada su ideolozi takvoga profila željeli udaljiti hrvatskoga čovjeka od istine i oduzeti mu zajedništvo života u Crkvi.

8. Svetišta, a poglavito ovo bistričko, u sebi čuvaju riznicu blizine i povratka, u njima se otkriva ljepota kršćanstva i Crkve. Ovdje iz godine u godinu ponovno otkrivamo ljepotu koja tijekom godine izblijeđi; ovdje se nalazi vječno svjetlo u kojemu sjaji i naša ljepota.

Predraga braćo i sestre, hodočastiti znači 'častiti hodom'. To je poseban hod prema cilju koji mijenja životni pogled, koji želi prihvatiti nova motrišta i sjaj novoga svjetla. Hodočastiti znači i nekome 'dati čast hodom'; prihvatiti napor i pokazati ustrajnost. Dati čast hodom u naše svetište Majke Božje Bistričke odražava spremnost na dijeljenje crkvenog zajedništva, na združivanje nakana i misli, na suživljavanje s drugima, na solidarnost i nesebičnost. Takav je životni put Marije, prve Kristove hodočasnice.

Zbog toga je lijepo vidjeti vjernike grada Zagreba, osobito pješake, kako zajedničkim hodom i dolaskom u ovo marijansko svetište združuju srca, kako zajednički izvršuju, ove godine 279. put, zavjet katoličkih vjernika grada Zagreba, da bi zajednički gledali istinu života, da bi kao kršćani živjeli u našem Gradu, u svijetu.

9. Mi, vjernici grada Zagreba, u svome Gradu na različite se načine zauzimamo za Zagreb i ljepotu njegove duše, ali ovdje je duša našega Grada posebno lijepa, možda i zbog toga što je rijetka prigoda da se u svoj različitosti u ovolikome broju nađemo na jednome mjestu.

Svake se godine vraćamo k Mariji, da bismo u Zagreb ponijeli radost koja prepoznaje ljepotu i toplinu doma. Naše je hodočašće spoj dvaju povrataka, put od doma do doma. Dolazimo k Mariji, da bismo lakše vidjeli raširene Očeve ruke i prihvatili njegovu ljubav prema nama.

Vraćamo se u Zagreb, da bismo svjedočili Božju blizinu čovjeku u našem Gradu. I danas smo ovdje, jer osjećamo toplinu i ljepotu svoga doma – Crkve. Molimo Majku Božju Bistričku da nam pomogne živjeti crkvenost, ljepotu Božje blizine, jer smo svi braća i sestre u Kristu, njezinom Sinu.

U toj ljepoti sve vas, braćo i sestre, sve vjernike Zagreba, a posebno mlade, članove raznih vjerskih udruga, pokreta i zajednica, od srca pozivam da se s osjećajima zahvalnosti i crkvene blizine okupimo u zagrebačkoj prvostolnici u nedjelju, 3. listopada, u deset sati, kada će biti završetak plenarnoga zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija, toga iznimno važnoga događaja ne samo za Crkvu u Hrvatskoj, nego i u europskim razmjerima. No, to slavlje ima svoju posebnu ljepotu, jer se toga dana spominjemo 12. obljetnice beatifikacije kardinala Alojzija Stepinca, proslavljene ovdje u Mariji Bistrici, što je ujedno i završetak nadbiskupijskoga obilježavanja 50. obljetnice smrti kardinala Stepinca. Osjetili smo nebrojeno puta da toplinu doma naše Zagrebačke Crkve stvara svetost života i zagovor bl. Alojzija. Budimo stoga zajedno u toj nadbiskupijskoj proslavi.

10. Braćo i sestre, na kraju želim s vama podijeliti poruku poticajne slike. Biblijski tekst današnjeg čitanja kaže da se Mojsije »zauze pred licem Gospodina, Boga svoga«. Neki prevoditelji tu rečenicu prevode riječima: »Mojsije je pomilovao Gospodinovo lice.« Mojsije koji poput djeteta miluje Božje lice, jedna je od najljepših biblijskih slika. Na tu molbu čovjeka Bog se smilovao. Ispunjenje svih ljudskih molba je Isus Krist. Bog nam je darovao svoga Sina, rođenog od Marije Djevice.

Po Marijinoj vjeri Bog je i nas pomilovao vječnim svjetlom. Ona je ta koja miluje lice svoga Sina, a nas zagovara. Majka Božja Bistrička nad nas

ZAGREBAČKA NADBISKUPIJA

Tiskovni ured

HR-10000 Zagreb, Kaptol 31

tel/ fax: 01/4894-878

mob: 099/3126 605

www.zg-nadbiskupija.hr
tiskovni@zg-nadbiskupija.hr

spušta svoj pogled, da bismo u njemu prepoznali ljepotu i toplinu Očeva doma. S tim odrazom, skrušena srca, kao pronađeni ljudi vraćamo se u Zagreb, nastojeći graditi novi svijet i noseći radost što smo katolici.

Danas se spominjemo Imena Marijinog. Puni pouzdanja zazovimo njezino sveto ime.

Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas grješnike,
sada i na čas smrti naše.

Amen.